

Anghel STOICA

**MIGRAȚIA ILEGALĂ
LA CONFLUENȚA CU TRAFICUL DE PERSOANE**

Anghel STOICA

MIGRAȚIA ILEGALĂ LA CONFLUENȚA CU TRAFICUL DE PERSOANE

Copyright © 2014, **Editura Pro Universitaria**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin
Editurii Pro Universitaria

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al
Editurii Pro Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

STOICA, ANGHEL

**Migrația ilegală la confluența cu traficul de
persoane / Anghel Stoica. - București : Pro Universitaria,
2014**

Bibliogr.

ISBN 978-606-647-971-4

343.343.6(498)

314.74

ABREVIERI

Alin.	– alineat
Art.	– articol
C.pen.	– Codul penal
CDF	– Cumulative distribution function
C.A.A.S.	– Convenția de aplicare a Acordului Schengen
C.C.P.I.	– Centrul de cooperare polițienească internațională
C.P.I.	– Curtea Penală Internațională
D.U.D.O.	– Declarația Universală a Drepturilor Omului
Ed.	– Editura
ed.	– ediția
EUROPOL	– European Police Office
H.G.	– Hotărâre de Guvern
I.G.I.	– Inspectoratului General pentru Imigrări
lit.	– litera
M.Of.	– Monitorul Oficial al României
Nr.	– numărul
OIPC INTERPOL	– Organizația Internațională de Poliție Criminală
O.M.S.	– Organizația Mondială a Sănătății
O.N.U.	– Organizația Națiunilor Unite
Op.cit.	– opera citată
p.	– pagina
R.D.P.	– Revista de Drept Penal
S.E.C.I.	– Inițiativa de Cooperare în Sud-Estul Europei
SINS	– Sistemul Informatic Național de Semnalări
SIS	– (Schengen Information System) – Sistemul Informatic Schengen
U.E.	– Uniunea Europeană
UNESCO	– Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură

Noțiuni introductive

În contextul internațional prezent, România – o țară sud-est europeană, situată la confluența drumurilor ce unesc estul și vestul continentului, și sudul Asiei de Europa de Nord și de Vest – este inclusă în „Ruta balcanică” a imigrării ilegale, fapt ce influențează toate domeniile importante de activitate ale societății, inclusiv securitatea statului și a cetățenilor săi.

Una dintre problemele majore ale ultimei decade, la nivel național și internațional, este traficul de persoane care are adesea legături cu imigrarea ilegală, și este în creștere constantă. Traficul de persoane este un delict grav care încalcă drepturile omului, cu grave consecințe economice și sociale, din cauza obscurității, mobilității și scopurilor acestui fenomen.

Caracteristica principală a organizațiilor ce aparțin crimei organizate este aceea de extindere a sferei de dominație în afara teritoriului național, în vederea asigurării unui profit maxim, asemenea companiilor transnaționale. În acest sens remarcăm mobilitatea mai mare a acestor structuri informale, în comparație cu structurile legal constituite, avantajate de lipsa granițelor, a barierelor birocratice și formalităților de orice fel.

În general, astfel de organizații își desfășoară activitatea cu eficiență maximă, după modelul companiilor multinaționale, servindu-se de toate oportunitățile pe care le oferă mediul social, progresul tehnologic și carențele sistemului de autoapărare a societății, în acest sens, reprezentanții crimei sunt interesați să beneficieze de cele mai noi descoperiri științifice și își adaptează structurile în funcție de acestea.

Crima organizată constituie unul dintre cele mai grave fenomene cu care se confruntă în prezent comunitatea internațională, aceasta presupunând derularea unor acțiuni criminale mult mai periculoase decât cele obișnuite, bazate pe recrutarea de persoane specializate în diverse domenii de activitate, utilizarea tehnologiei moderne, o anumită continuitate în sistemele de operare, strategii la nivel internațional de natură a amenința nu numai viața și integritatea persoanelor, dar și stabilirea națiunilor.

Internaționalizarea fenomenului crimei organizate a fost favorizată și este încă favorizată de caracterul geografic limitat a legilor elaborate în scopul combaterii acestora, precum și datorită disfuncționalităților dintre legile naționale și procedurile internaționale privind strângerea probelor, reținerea și condamnarea infractorilor din acest domeniu.

Criminalitatea reprezintă un flagel al acestui început de mileniu, iar prin amploarea și diversitatea manifestărilor sale a dobândit un caracter aproape global, extins la scara întregii planete.

În concepția specialiștilor din țările unde crima organizată are rădăcini adânci și se manifestă pregnant în viața de zi cu zi, aceasta este definită prin existența unor grupuri de infractori suprastructurale, în ideea înfăptuirii unor activități ilegale conspirate, continue și relativ complexe, având drept principal scop obținerea de profituri ilicite, la cote foarte ridicate.

Crima organizată modernă este prezentată pretutindeni, sub diverse forme, în funcție de tradiții, condiții economice și politice specifice și de tipul de activitate și afaceri implicat, angajându-se în toate tipurile de tranzacții sau trafic, legale sau ilegale, cu mențiunea să fie profitabile și să ofere posibilitatea investirii banilor câștigați pe căi ilegale. Migrația ilegală, traficul de persoane, traficul de armament, droguri, corupția, nu pot fi văzute la dimensiunea lor reală, deși virtual, sunt prezente pretutindeni.

Formele moderne ale crimei organizate reprezintă un atac la adresa economiei și democrației oricărui stat al lumii. Ele pot pune în pericol atât statul, cât și economia acestuia. De aceea, toate țările trebuie să ia în mod organizat măsuri preventive corespunzătoare.

Amploarea pe care o cunoaște criminalitatea internațională și faptul că aceasta a afectat toate statele globului le-a determinat pe acestea să dezvolte colaborarea internațională în eradicarea acestui fenomen. Cunoașterea și combaterea eficientă a criminalității obligă comunitatea internațională la concentrarea eforturilor și la o abordare globală a problemei, după o strategie bine elaborată și într-un cadru internațional organizat, instituționalizat.

O importanță esențială pentru determinarea caracterului internațional al unei fapte penale o are personalitatea infractorului. Din acest punct de vedere, un răufăcător care a comis fapte ilegale pe teritoriul unui stat și se refugiază pe teritoriul altui stat ori care a comis același gen de fapte (sau diferite) pe teritoriul mai multor țări este un infractor internațional.

Nevoia de spălare a câștigurilor ilicite și de investire a veniturilor provenite din activități criminale au dus la internaționalizarea crimei organizate. Având în vedere expansiunea internațională a crimei organizate, pentru combaterea acesteia este necesară o concentrare a eforturilor mai multor state dintr-o anumită regiune geografică sau din zone diferite.

Grupurile criminale acumulează venituri substanțiale pe care în mod frecvent le folosesc pentru a penetra și controla organismele legale.

În arsenalul acestor grupări infracționale se regăsesc în diferite proporții folosirea violenței, șantajul, coruperea oficialităților publice și chiar acțiuni aparent legale, dar care urmăresc scopuri cu caracter delictuos. Corupția creează un climat propice de complicitate, încurajează camuflarea, asigură criminalilor condiții ca să-și atingă scopurile cu mai puține riscuri și subminează instituțiile din chiar interiorul lor. Corupția este un fel de cost de producție pentru serviciile sau înlesnirile ilegale prestate.

Prin corupție, arma cea mai teribilă și perfidă, crima organizată urcă spre vârful societății, cuprinzând instituții vitale ale statului, sugrumând libertatea și independența acestuia, punând în pericol siguranța sa.

Organizațiile criminale constituite pe teritoriul unei țări își formează, de regulă, legături cu grupări din alte țări, dispuse într-o anumită zonă geografică, își internaționalizează acțiunile criminale după anumite strategii bine conturate. Membrii organizațiilor criminale dispun de mari sume de bani și de relații în multe sfere ale societății.

Crima organizată în multe state constituie „cancerul” perfect care vlăguiește puterea societății, amenință integritatea guvernelor, determină creșterea taxelor ce se adaugă la prețul mărfurilor, periclitează siguranța cetățenilor, agenților economici aflați în competiție, controlează prin forța banului, sindicatele au o puternică influență politică și economică prin infiltrarea în diferite afaceri legale.

Prejudiciile imense pe care le implică săvârșirea unei infracțiuni, pierderi de vieți omenești, de bunuri, cheltuieli pentru organizarea descoperirii și tragerii la răspundere, pentru executarea pedepselor de către cei vinovați și pentru reintegrarea lor socială, dar și redusa eficiență a acestor măsuri prin introducerea într-un mod viciat în afara controlului și influenței autorităților, ceea ce conduce la sporirea pericolului social pe care-l prezintă persoana eliberată din penitenciar, au impus atenției necesitatea

organizării unui sistem de prevenire a criminalității paralel și totodată complementar celui existent până în prezent.

Amploarea pe care o cunoaște criminalitatea internațională și faptul că aceasta a afectat toate statele globului le-a determinat pe acestea să dezvolte colaborarea internațională în eradicarea acestui fenomen. Cunoașterea și combaterea eficientă a criminalității obligă comunitatea internațională la concentrarea eforturilor și o abordare globală a problemei, după o strategie bine elaborată și într-un cadru internațional organizat, instituționalizat.

Globalizarea și internaționalizarea piețelor determină noi comportamente migratorii, o fluiditate sporită a deplasărilor teritoriale, fenomenele migratorii temporare având o semnificație aparte.

Din punct de vedere al modalității de realizare, migrația se poate face legal sau ilegal, și nu de puține ori la limita dintre legal și ilegal, ceea ce practic însumează diferite metode și mijloace la care recurg migranții, atât pentru a părăsi țările de origine, cât și pentru a tranzita alte state sau de a pătrunde și a se stabili în țările de destinație.

Așadar, fiind o variantă sensibilă a libertății de circulație, și reglementarea migrației se află la confluența dintre normele dreptului intern al statelor implicate în derularea fenomenului emigrare (imigrare) și prevederile statuate în dreptul internațional în acest domeniu.

Raționamentul fundamental, care determină armonizarea sau conjugarea celor două categorii de norme interne/internaționale, îl constituie necesitatea protejării permanente a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor, indiferent de locul unde se află sau calitatea ce o dețin: cetățean, apatrid, refugiat.

Prevederile dreptului comunitar incidente în materia străinilor reprezintă reglementări importante ce trebuie avute în vedere pentru corecta interpretare și aplicare, în corelație cu celelalte dispoziții legale interne.

În prezent România, membră a Uniunii Europene, a adoptat legislația comunitară în materie, sens în care se dezvoltă permanent politici comune cu celelalte state în materie de azil și migrație, dublate de o constantă preocupare pentru managementul frontierelor externe și de eforturi de a combate migrația ilegală și criminalitatea transfrontalieră conexă.

Fiind una din formele migrației, cea ilegală generează o serie de pericole pentru statele Uniunii Europene, prin efectele perturbatoare asupra

principalelor domenii ale societății: domeniul demografic, piața locurilor de muncă, întărirea economiei subterane, proliferarea criminalității și chiar infiltrarea unor persoane ce se ocupă cu acțiuni extremist-teroriste ori racolarea migranților (datorită situației financiare critice) în activități de acest gen.

Migrația clandestină este un fenomen de proporții mult prea mari ca să scape atenției și controlului organizațiilor mafiote, începând de la recrutarea candidaților, pregătirea traseelor și a mijloacelor de transport. Migrația ilegală, de multe ori, însoțește traficul cu ființe umane. Amploarea traficului cu ființe umane în scopul obținerii de mari profituri deschide și o problemă juridică, ce preocupă, în prezent, organismele internaționale.

Organizațiile criminale care se ocupă de zona migrației ilegale operează cu sume mari de bani, sumele obținute din acest gen de activitate ilicită fiind însemnate, ce permite membrilor acestor organizații criminale lux și opulență.

Modalitățile de bază ale migrației implică, în principal, abuzul de facilități ilegale a frontierei, tranzitul neautorizat, procurarea, întocmirea și folosirea documentelor falsificate, abuzul de documente vamale, oferirea de sfaturi și mijloace pentru a face cereri false către autorități, asigurarea transportului, îmbarcării și debarcării în porturi, angajarea ilegală în muncă.

În ultimii ani, sub spectrul crizei economice, România se confruntă în egală măsură, atât cu emigrarea propriilor cetățeni, cât și cu afluxul imigraționist provenit din țările subdezvoltate, pentru care sărăcia și instabilitatea constituie principalele cauze ale fenomenului.

Sub aspect cauzal, fenomenul migrației are la origine factori economici, diferențele, uneori discrepante ale dezvoltării dintre state, factorii demografici deosebiți (țările dezvoltate înregistrează o tendință de stagnare a natalității, pe când în țările slab dezvoltate, natalitatea este foarte ridicată), conflictele interetnice armate, catastrofe naturale, cutremure, inundații, secete prelungite, precum și o serie de condiții cu caracter obiectiv sau subiectiv: încălcări flagrante ale drepturilor omului, acțiunile traficantilor de migranți ș.a.

Cauzele dintre cele mai diverse și complexe fac ca mișcările de populație să capete în prezent o amploare fără precedent. Migranții, din nevoia disperată de a supraviețui, mai recurg și la serviciile unor rețele de traficantii de migranți, de data aceasta migrația devenind ilegală. Grupările

criminale au preluat controlul acestui fenomen, profitând de disperarea în care se află persoanele care doresc să migreze în căutarea unui trai mai bun.

Instituțiile statului cu atribuții în combaterea criminalității transfrontaliere sunt pregătite să se confrunte cu problematica actelor ilegale, având o misiune deosebit de importantă privind siguranța României, cât și interesele Europei unite (peste 2.070 km din frontiera română fiind frontieră externă a Uniunii Europene).

Marile transformări ale lumii contemporane și deschiderile spre noi sfere de interese și influențe au condus la crearea a multiple zone și chiar regiuni de instabilitate pe întreg mapamondul, cu implicații deosebite în ceea ce privește realizarea securității în plan local, regional și chiar mondial. Principalele surse de instabilitate decurg din dificultățile economico-sociale și politice ale statelor în curs de dezvoltare și în mod special a celor subdezvoltate. Acest aspect conduce inevitabil la amplificarea fenomenului migrației din zonele cu probleme către țările dezvoltate și nu de puține ori îmbracă forma migrației ilegale. Pe lângă aspectul menționat mai există și altele – perpetuarea unor tensiuni și conflicte de ordin etnic, rasial sau religios – care, la fel ca și primul, sunt generatoare de migrație.

Poziția geografică a României la frontiera externă a Uniunii Europene și pe cele două axe principale ale migrației mondiale (est-vest și sud-nord), permeabilitatea frontierelor față de trecerile ilegale, criza economică prelungită, dezvoltarea economiei subterane, lipsa unei protecții sociale adecvate și amplificarea corupției reprezintă principalele coordonate pe care s-a grefat fenomenul migrației ilegale la noi în țară și nu de puține ori în conexiune cu celelalte componente ale criminalității transfrontaliere.

Pentru spațiul european, circulația persoanelor și respectiv a forței de muncă prezintă o importanță deosebită, lărgirea UE în valuri succesive, îmbătrânirea demografică a populației țărilor (vest)-europene într-un ritm accelerat și motivele economice reprezentând principalele stimulente pentru intensificarea circulației persoanelor și a forței de muncă.

Deși fluxuri migratorii importante întâlnim într-un număr relativ moderat de state ale lumii „nici o țară din lume nu rămâne în afara fluxurilor migratorii internaționale; acestea sunt fie țară de origine, fie țară de tranzit sau de destinație pentru migranți, ori dețin toate cele trei atribute simultan. Asemeni fluxurilor financiare, comerciale ori de informații sau idei, creșterea